

ФИЛМСКИ ЦЕНТАР СРБИЈЕ

Београд, Коче Поповића 9/III

Број: 03-1361/1

Датум: 31.05.2022

На основу члана 18. Закона о кинематографији, а у складу са Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе, Филмски центар Србије, расписао је и објавио у дневном листу "Вечерње новости" дана 23. фебруара 2022. године Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2022. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих дугометражних филмова са националном темом (у даљем тексту: „**Конкурс**“).

Рок за доставу пријава био је 23.03.2022. године.

Комисија Филмског центра Србије, у категорији Суфинансирање производње дугометражног играног филма са националном темом (у даљем тексту: „**Комисија**“) у саставу: Драгољуб Елчић, председник, Милош Видовић, Марко Крстић, Милош Аврамовић и Богдан Петковић, образована и именована решењем Министарства културе и информисања бр.119-01-103/2022-03 од 19.04.2022. године, донела је дана 31.05.2022. године следећи предлог по:

Конкурсу за суфинансирање производње дугометражног филма са националном темом

На првом састанку Комисије, одржаном дана 17. маја 2022, за председника Комисије изабран је Драган Елчић и договорен је начин рада комисије и динамика одржавања састанака.

На првом састанку, чланови Комисије утврдили су да је на Конкурс пристигло осам (8) пријава, као и то да је подносилац пријаве заведене у Филмском центру Србије под бројем 08-521 од 24.03.2022. године у међувремену одустао од поднете пријаве на Конкурс.

Одлучено је да до наредног састанка сви чланови комисије пажљиво размотре комплетну конкурсну документацију свих пријављених пројеката, након чега ће на другом састанку Комисије разговарати о свим пројектима и сачинити листу пројеката који ће ући у ужи избор.

На другом састанку Комисије одржаном 26. маја 2022. године, констатовано је да су све пријаве на конкурс благовремене. Након што су сви чланови прочитали и размотрили комплетну конкурсну документацију свих пријављених пројеката, уследила детаљна анализа свих пријављених пројеката у складу са Законом о кинематографији и Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе.

Након детаљне анализе свих пријављених пројеката, Комисија је сачинила ужу листу пројеката, а у циљу разјашњења одређених недоумица, одлучила је да на разговор позове редитеља и продуцента једног од пројеката са уже листе.

На трећем састанку, одржаном 31. маја 2022. године, након одржаног разговора са редитељем и продуцентом пројекта који су позвани на разговор у складу са претходним договором комисије, чланови Комисије су поново дебатовали и заједнички прошли кроз пројекте који су се нашли на ужој листи, након чега су приступили већању и финалном усаглашавању ставова, те су једногласно донели предлог пројеката за финансијску подршку, и то:

	Подносилац пријаве	Назив пројекта	Предложени износ
1.	GARGANTUA FILMS	ИСТИНА О РАЧКУ Документарни Редитељ: Стефан Красић	10.000.000 РСД
2.	N-BOSS	ГРОМОВНИК Редитељ: Милорад Миљинковић	50.000.000 РС

ИСТИНА О РАЧКУ

Режија: Стефан Красић

Продуцентска кућа: ГАРГАНТУА ФИЛМС

Предложени износ: 10.000.0000 динара

”Истина о Рачку” сценаристе Душана Булића и редитеља Стефана Красића представља један јако добро склопљен пројекат у сваком смислу.

Сценаристички је јасно и прецизно постављен, док редитељско виђење пројекта даје јасан и да кажемо не конвенционалан ауторски приступ овој изузетно важној теми.

Филм је својеврсна анализа догађаја у селу Рачак на Косову и у потпуности разоткрива све неистине које су послужиле као оправдање за почетак НАТО војне интервенције на тадашњу Савезну Републику Југославију 1999.

Специфичност овог филма је што се прича о том догађају разоткрива кроз разговор Данице Маринковић истражене судије из Приштине која је водила тај случај и њеног унука, који студира право. Оваква ауторска концепција пружа један други угао гледања на тај случај, који кроз уобичајен однос баке и унука развија причу кроз неколико паративних линија које се граде различитим елементима филмског израза, реконструшући цео случај који се десио тог дана у селу Рачак на Косову и Метохији. У предложеном материјалу видљив је исцрпан истраживачки рад који обухвата широк круг извора.

Редитељ је у својој експликацији врло прецизно објаснио однос архивског материјала и сцена које би се снимала у тренутном времену. Такође је врло добро представио монтажни ритам филма у оквиру кога би представио обрнуту хронологију развоја догађаја.

Узевши све горе наведено у обзир комисија сматра да овакав пројекат има и биоскопски и фестивалски потенцијал. Финансијски план и буџет су постављени реално и прецизно.

ГРОМОВНИК

Редитељ: Милорад Милинковић

Продуцентска кућа: Н-БОСС

Предложени износ: 50.000.0000 динара

Свесни да трагедија народа на просторима бивше Југославије није још дошла до тренутка када ће стваралачке епизоде бити предмети уметничке интерпретације, понуђен је овај садржај. Ови догађаји који су описани, само су секвенце једне трагичне фреске ромске популације и другом светском рату, али и симбол страдања целокупног народа на простору бивше Југославије.

Пред нама је веома инспиративан и креативан чин, да од приче о ромском заједници у Лесковцу која је из љубави оснива свој фудбалски клуб, створи успешан дугометражни играни филм, који није дневно- политички, реторички (такав филм би остао само у нашим архивама), него филм који својом формом и естетско-поетском саджином, општечовечном поруком, може да постане предмет интересовања и у целом свету.

Ово није измишљена прича, заснована је на историјским чињеницама. Али није само историсјки филм, ово је прича о обичним, малим људима, њиховом надама, сновима и љубави... Те снове младих Рома остварене кроз фудбал, прекида рат у свом најцрњем облику. Вечно актуелна и блиска тема са великом упозоравајућом поентом.

Прича је драматуршки структурисана кроз сећања Незира Бакића, оснивача ромског фудбалског клуба у Лесковцу, творца великих нада и снова ромске заједнице. Те снове распршили су ратни рафали тог 11.децембара 1941. Стрељани су снови, нада и љубав. Од 500 стрељаних житеља Лесковца, њих 320 били су Роми, од тога 60 фудбалера и функционера јединог ромског клуба. Незир је један од ретко преживелих сведока овог догађаја.

Ово је филм, проширене, рефлексне метафоре. Главни јунак, млади Зеке Демировић (Громовник, због силине фудбалског ударца) је окренут визионарској самоћи, његовој љубави и нади. Он ставља свесно себе на распеће, уздиже се изнад реалног, стварног. Уводи у овај Универзум, божанско светло наде – **наде у човека**. Кроз цели филм, његово деловање представља химну победа светла над тамом – **он** делује као грандиозни ипостас Крста, велике структуре која доминира животом.

Прича осликава живот који се одвија у потпуној неизвесности. Овде је симболика паралелних линија живота – надреалног и оновременог.

Актуелност ове приче је већа него, можда, икада до данас, у времену када „тумарамо као Дантеови призори“, тражећи спасење – изгубљену човјечност. То је кључно питање које хоће да постави ова филмска прича (рат, догађаји, личности); не може оставити никога равнодушним.

Време које филмска прича описује, јесте заправо трилер који делује потпуно виртуелно, али животно и препознатљиво и данас.

Сценарио носи оригиналност и убедљивост у филмском изразу. Представљање редитељске експликације потврђује потенцијал овог пројеката као капацитет за фестивалски живот и биоскопску перспективу.

Пројекти који се не предлажу за подршку:

СЛИКАР СВЕТЛОСТИ

Редитељ: Гвозден Ђурић

Продуцентска кућа: LEGAT PRODUCTION

Играни филмски пројекат „Сликар светлости“ Гвоздена Ђурића обрађује живот и дело једног од највећих и најзначајнијих српских сликара Саве Шумановића, што је права реткост у нашој новијој кинематографији.

Радња филма прати најважније догађаје из Шумановићевог живота у којима се преплићу сликарске унутрашње сумње и спољашњи свет који он уметнички транспонује на платно, трагајући за животним и егзистенцијалним „светлом“.

Градећи причу између хапшења и стрељања од стране НДХ-а, Шумановићева трагична судбина постаје и колективна траума, иако она није главни стожер сценарија, колико интимна, лична сторија уметника.

За разлику од тритмента, редитељска експликација јесте поетички јаснија и одређенија, али оставља простор за сумњу од које пречесто болује реалност српског филма: да ауторски филм може бити истовремено бити и биоскопски хит, како је то предочено у експликацијама, и редитељској и продуцентској.

Управо због своје посебности и важности теме од националног значаја, Комисија издваја и похваљује филмски пројекат „Сликар светлости“ као једно од најпријатнијих изненађења конкурса, уз препоруку да се редитељска и продуцентска експликација промишљеније дораде и ускладе, а искрена жеља Комисије је да се следеће године пројекат поново пријави за суфинансирање.

ДЕЧАНСКИ КЉУЧ

Редитељ: Милутин Петровић

Продуцентска кућа: МИЛУТИН РЕДИТЕЉ

Документарни филмски пројекат „Дечански кључ“ има интенцију да се на другачији и комуникативнији начин обради тема манастира Дечани и његових становника – монаха. Овај пројекат припада уском кругу најважнијих савремених националних тема које су истовремено и актуелне и осетљиве и стога захтевају пажљив и прецизан приступ обраде.

Редитељска експликација Милутина Петровића упућује да фокус приче неће бити сагледавање духовног колико практичног живота три монаха: оца Илариона, игумана Саве и игумана Данила који су замишљени као главни протагонисти филма.

У основи то би могла бити занимљива идеја, савременост насупрот општемжићу, премда Комисија у редитељској експликации не види довољно јасно ауторову сигурност у крајњи резултат, у смислу да Петровићева досадашња поетичка препознатљивост, у којој је ироничност често изнад интерпретације, претпоставља начин обраде ове приче који је више ауторско трагање у форми документарности него што је уобличен и формиран став о теми од националног значаја.

Комисија је са посебном наклоношћу проматрала овај пројекат, али сматра да исти у овом тренутку није могуће подржати, уз жељу да након одређених редитељских појашњења поново видимо „Дечански кључ“ на конкурс за суфинансирање дугометражног филма са националном темом.

ВОЈВОЂАНСКИ СОЛУНЦИ

Редитељ: Александар Каришик

Продуцентска кућа: КАРИШИК И КАРИШИК

Тематски оквир овог пројекта је неоспорно респектабилан. Садржај нема филмски потенцијал и не испуњава предвиђене критеријуме за избор пројекта. Структурисан је као телевизијски документарцац. Поставка редитељске експликации је врло оскудна и заснована је на телевизијском језику, како у кориштењу и употреби архивске грађе, тако и у наративној структури. Не препознајемо иновативност и елементе филмског израза.

Из приложене редитељске експликации је поменут али ни једном реченицом није објашњен поступак и стил реконструкција догађаја. Не „препознаје се“ који су то догађаји одређени за реконструкцију нити како је постављена драматуршка структура приче. Такође, „токови свести и унутрашњи дијалози“, које аутор помиње у садржају, нису описани нити објашњени на који начин ће бити показани.

Стил фотографије, начин кадрирања, светлосни штимунзи, звучно-музички елементи - нису у експликации презентовани.

ДОКУМЕНТАРНИ ФИЛМ О ПЕТРОВИЋУ

Редитељ: Слободан Бранковић

Продуцентска кућа: СИНКРЕТ АРТ

Филмски пројекат „Документарни филм о Петровићу“ обрађује једну изузетно занимљиву и мистериозну личност, Светислава Петровића (1894-1962) који је био глумац у преко стотину филмова, архитекта, полиглота, заводник... Загонетке и непознанице око ове изузетне личности су предмет ове приче редитеља Слободана Бранковића.

Комисија је из приложених литерарних садржаја утврдила доста нејасноћа. У експликацији се помиње да је ауторски циљ: „да кроз документарно-играни филм...постави питање о слободи појединца, механизму моћника, о цензури“... Свуда се у документацији помиње да је пројекат документарни филм (и назив филма). Такође, није јасно шта се подразумева под изказом : „цео филм видим у колажном жанру“? Помињу се и саговорници који ће бити кроз интервјуе снимљени. Термин „покривалица“ у комбинацији са саговорницима „вуче“ структуру ка телевизијској форми. Редитељска експликација нам не даје увид у стил филма, начин кадрирања, светлосне и музичко-звучне елементе. Како су замишљене игране или реконструктивне сцене? Како ће бити снимани интервјуи?

Комисија истиче неоспорну аутентичност и оригиналност теме, занимљивост самог јунака. Из приложене документације је јасно колико је аутор уложио рада у истраживању саме теме. Тема је за посебан респект и велики филмски потенцијал, како за дугометражни играни или документарни филм тако и за ТВ серијал.

Комисија на овом конкурс у доноси одлуку да не подржи овај пројекат и саветује да се још једном уради прецизнија редитељска експликација како би могли стећи увид у уметнички потенцијал ове филмске приче. Неопходно је отклонити поменуте нејасноће из експликације.

АВИЈАТИЧАРИ

Редитељ: Мирослав Живановић

Продуцентска кућа: АРИ Филм & ТВ д.о.о.

Филмски пројекат „Авијатичари“ обрађује један турбулентан и јако интересантан период историје наше земље. Сценарио Мирослава Илића на вишеслојан начин се бави настанком српске војне авијације, једне од првих 15 ратних ваздухопловстава у свету. Радња филма на почетку прати прегалаштво и невероватан ентузијазам инжењеријског капетана Косте Милетића, да убеди српски генералштаб у формирање новог и савременог рода војске које ће бити чувар српског неба. Филм касније прати судбину шесторице (аутентичних историјских личности) одабраних младића који су послати 1912. године у Француску на обуку за војне пилоте. Њихове договориштине су описане кроз трагикомичне ситуације које пролазе током своје обуке као и љубавне авантуре које им се успут дешавају.

Други, условно речено, део филма прати њихов повратак у Србију и формирање "Јадранске ескадриле", прве српске војне ескадриле, која ће убрзо бити послата као део српске војне помоћи црногорској војсци током првог балканског рата приликом опсаде Скадра. Редитељска експликација Мирослава Живановића је јасна и прецизна. Садржи све стандарне елементе кроз које би овакав историјски спектакл требало да сбуде снимљен. Редитељ кроз лик главног јунака, Михајла Петровића, pilota који је први у историји ратног ваздухопловста погинуо током борбеног задатка, прича причу о једној генерацији српских младића које је спојила патриотизам и њихову жељу да бране отаџбину са авангуром која је укључивала обуку у Француској и одмах затим летове у које ће врло брзо бити укључени током борбених операција у првом балканском рату.

Редитељски приступ поред веродостојно приказане епохе обилује са доста атрактивних сцена борбе првих типова ратних авиона у ваздуху.

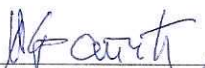
Овакво редитељско гледање, које је по мишљењу комисије једино адекватно за један целовечерњи филмски историјски спектакл који се бави једном врло специфичном тематиком из наше историје, изискује огроман продукцијски приступ који би требало да се ослања на заиста велики и стабилан филмски буџет, који у овом тренутку дефинитивно превазилази продукционе стандарде српске кинематографије.

Овакав пројекат по свом сценарију и редитељском приступу представља добар пример филмског спектакла који се бави једном изузетно важном и атрактивном националном темом. Комисија сматра да приложени буџет не садржи довољно средстава која су потребна за реализацију овог пројекта, и да оваква буџетска поставка једноставно не може да покрије реализацију свих елемената на које се ослања приложена редитељска експликација.

Комисија на овом конкурсном доноси одлуку да не подржи овај филмски пројекат и саветује продуценте да још једном ураде прецизнији буџет за реализацију овог пројекта.

Комисија за Суфинансирање дистрибуције домаћег дугометражног играног филма у Републици Србији:

Драгољуб Елчић, председник Комисије

Марко Крстић

Милош Аврамовић

Богдан Петковић

Милош Видовић